

Odborníci z FAV pracují na překladu saudského znakového jazyka do textu

6.3.2025 - Martina Batková | Západočeská univerzita v Plzni

Do teď se věnovali rozpoznávání prvků znakového jazyka zejména v angličtině. Portfolio jazyků, které budou umět převádět do textu i pro lidi, kteří daný znakový jazyk neovládají, se ale zřejmě brzy rozšíří. Marek Hrúz z katedry kybernetiky Fakulty aplikovaných věd (FAV) a jeho tým se totiž loni zúčastnili workshopu na Johns Hopkins University, kde svůj projekt překladu znakového jazyka představili i ostatním kolegům a odborníkům na řečové technologie z celého světa. Jejich práce zaujala představitele vládní instituce Saudi Data & AI Authority (SDAIA) a českému týmu nabídli pokračovat v započatém výzkumu v Saudské Arábii. Během čtrnáctidenního workshopu tam vyvinuli prototyp systému překladu amerického a saudského znakového jazyka se zaměřením na několikajazyčný překlad.

Byť se čtenářům může zdát spojení saudský znakový jazyk neobvyklé, neboť v Saudské Arábii je úředním jazykem arabština, nikoliv saudština, jde o správné označení. *„Je třeba si uvědomit, že znakové jazyky nejsou variantou mluvených a psaných jazyků, ale jsou to nezávislé a přirozené jazyky, které vznikly v komunitách neslyšících. Znakový jazyk v Saudské Arábii má vlastní gramatiku, vlastní dialekty a není přímo navázaný na mluvenou arabštinu,”* vysvětlil Marek Hrúz.

„S kolegy ze Saudské Arábie jsme si vyměnili data a informace ohledně problematiky překladu znakových jazyků a společně jsme nasadili první systém překladu saudského znakového jazyka. Navázali jsme spojení s renomovanou lingvistkou Maram Aljuaid působící na King Faisal University, která má blízký vztah k rodilým mluvčím. S ní a jejím manželem Mohammadem Alghannami spolupracujeme na vydání datasetu saudského znakového jazyka pro vědecké účely se zaměřením na lingvistickou složku,” vysvětlil Marek Hrúz.

Problematice saudského znakového jazyka a počítačovému vidění se věnuje několik dalších institucí, ale nikoli na takové úrovni, kterou si vzal za své tým kolem výzkumníka FAV. Z pohledu Marka Hruze proto bylo osobní setkání přínosné také pro odborníky ze Saudské Arábie. *„Chystáme se rozvíjet spolupráci v oblasti dat – vznik nového korpusu saudského znakového jazyka, jenž by mohl být inspirací pro český znakový jazyk a komunitu neslyšících v Česku. Dále hodláme rozvíjet systém překladu multilinguálních znakových jazyků,”* zakončil Marek Hrúz.

<https://info.zcu.cz/Odbornici-z-FAV-pracuji-na-prekladu-saudskeho-znakoveho-jazyka-do-textu/clanek.jsp?id=7769>